

br. 02/2024
Datum: 06.02.2024

JAVNI POZIV

ZA PODRŠKU PORODIČNIM POTROŠAČIMA U ULAGANJU U OBNOVLJIVE ENERGETSKE SISTEME - Fotonaponski (PV) sistem za proizvodnju električne energije za vlastitu potrošnju

Od 2021. godine energetska kriza kroz koju prolazi Evropa pogoršala je situaciju sa stabilnim snabdevanjem energijom čak i za građane Kosova. Nedostatak dovoljnih domaćih kapaciteta za proizvodnju energije, zavisnost od uvoza i enormno povećanje cena energenata na međunarodnom tržištu dodatno komplikuje situaciju, uzrokujući ne samo česte nestanke struje, već i padove napona i druge probleme na mreži. Procenjuje se da takva situacija ometa ekonomski razvoj Kosova, što rezultira visokim troškovima za domaćinstva i preduzeća.

Prema statističkim podacima, najveći potrošač električne energije u Republici Kosovo je stambeni sektor, koji doprinosi oko (40%) njegovoj finalnoj potrošnji. Smanjenje potrošnje kroz povećanje energetske efikasnosti (EE) utiče na smanjenje potražnje za električnom energijom, pomažući porodicama da smanje račune za energiju i struju, ali i poboljšavajući sigurnost snabdevanja.

Vlada Republike Kosovo, imajući u vidu ovu nestabilnu situaciju u snabdevanju električnom energijom, preduzela je konkretne mere za njeno rešavanje. U skladu sa Odlukom¹ br. 29/112 od 13.12.2022. godine, izmenjena i dopunjena Odlukom^{Error! Bookmark not defined.} br. 03/128, od 16.02.2023, Vlada Republike Kosovo je usvojila Akcioni plan za ublažavanje neposrednog društveno-ekonomskog uticaja energetske krize u sumi od sedamdeset pet(75) miliona eura, kao preduslov za korist finansijskih sredstava Evropske unije (EU) za Godišnji program IPA 2023.

Ovim planom je predviđeno sprovođenje mera sa trenutnim i kratkoročnim efektima za zimski period, kroz direktnu finansijsku podršku porodicama u potrebi i socijalno ugroženim, podsticanje uštede električne energije kod porodičnih potrošača, podrška porodicama kroz povećanje energetske efikasnosti (EE) u stambenim jedinicama i zgradama kao i ulaganja u efikasno grijanje i električnu opremu za domaćinstvo i sisteme obnovljive energije za kućne potrošače.

Na osnovu Mere četiri (4) Akcionog plana za ublažavanje neposrednog društveno-ekonomskog uticaja energetske krize, Ministarstvo ekonomije (ME), raspisuje Javni poziv za podršku porodičnim potrošačima, posebno potrošačima kojima je potrebna investicija u sisteme obnovljive energije - Fotonaponski sistem (PV) za proizvodnju električne energije.

¹ <https://gzk.rks-gov.net/ActsByCategoryInst.aspx?Index=3&InstID=3&CatID=30>

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije - Ministry of Economy

Funded by
the European Union

1 SISTEM KOJI ĆE BITI SUBVENCIONISAN ZA PORODIČNE POTROŠAČE

Instalacija fotonaponskog (PV) sistema za proizvodnju električne energije za vlastitu potrošnju.

Samo jedan (1) fotonaponski (PV) sistem za proizvodnju električne energije za vlastitu potrošnju po jednoj (1) kući je subvencionisan i sistem se mora kupiti novi.

2 TEHNIČKI I OPŠTI KRITERIJUMI

U tabeli ispod možete pronaći kriterijume za prijavu, tehničke kriterijume, vrednost subvencije i dodatna pojašnjenja za svaki od uređaja koji će biti subvencionisani.

Tabela 1.0

SISTEM	KRITERIJUMI ZA PRIJAVU	TEHNIČKI KRITERIJI UREĐAJA	VRIJEDNOST SUBVENCIJE	DODATNA POJAŠNJENJA
Instalacija fotonaponskog (PV) sistema za proizvodnju električne energije za vlastitu potrošnju	Kriterijumi za prijavu za fazu I: a. Vaš dom mora biti u tarifnoj grupi 4/01 ili 4/02 (domaćinstvo); b. Vaša kuća mora biti termo izolovana² c. Kuća mora biti useljena i mesečna potrošnja električne energije nije manja od 250 kWh/mesečno u najmanje deset (10) meseci u periodu od dvanaest (12) meseci 2023. godine.	Fotonaponski (PV) moduli a. Fotonaponski (PV) moduli moraju biti kvalifikovani u skladu sa važećim IEC (Međunarodna elektrotehnička komisija) ili drugim međunarodnim sertifikatima koji važe za tržište Evropske unije kao što su: • ISO – Međunarodna organizacija za standardizaciju • EN - Evropski standardi	Subvencionisano 250 €/kWp i do 1750,00 €.	Iz tehničkih razloga, ovaj fotonaponski sistem je primenljiv samo za kuće. Za kućne potrošače električne energije priključene na niski napon distributivne mreže (0,4kV), maksimalni instalisani kapacitet je 7 kWp prema Pravilniku RUE za samopotrošače sa obnovljivim izvorima.

²Vanjska obloga kuće: Vanjski zidovi kuće moraju biti toplotno izolovani (npr. Stitopor, kamena vuna), a vanjski prozori/vrata moraju biti u dobrom tehničkom i fizičkom stanju i moraju imati najmanje dva sloja stakla.

	d. Treba da ima minimalnu godišnju potrošnju u prošloj godini³, 4,000⁴kWh/god e. Predloženi kapacitet za ulaganje u vreme podnošenja zahteva mora biti u skladu sa važećom uredbom RUE za samostalne potrošače sa obnovljivim resursima.⁵ f. Projekat mora da pripremi jedna od instalaterskih kompanija registrovanih na Kosovu. g. Da ima saglasnost za priključenje na mrežu od KEDS-a (od dana stupanja na snagu pravila za samopotrošače od RUE).	IEEE Institut inženjera elektrotehnike i elektronike b. Nominalna snaga fotonaponskih modula je > 250 Wp c. Efikasnost fotonaponskih modula u standardnim uslovima ispitivanja (STC) ne bi trebalo da bude manja od 20%. d. Fotonaponski moduli moraju imati garanciju najmanje deset (10) godina od kvarova zbog defekta i kvaliteta materijala. e. Fotonaponski (PV) moduli moraju imati linearnu degradaciju snage ne više od 0,8% godišnje do dvadeset pete (25) godine rada		
--	---	--	--	--

³ Period januar - decembar 2023

⁴Pojašnjenje: Potreba za godišnjom potrošnjom električne energije od 4000 kWh/godišnje proizlazi iz činjenice da projekti sa instaliranom snagom ispod 3 kWp imaju veći jedinični trošak, a efekat uštede je vrlo nizak.

⁵Preporučuje se konsultacija sa instalaterskom kompanijom.

	Kriterijumi za prijavu za II fazu: a. Treba se imati ovlašćenje od RUE (od datuma stupanja na snagu pravila za sopstvene potrošače od strane RUE). b. Treba se imati izveštaj o tehničkom prijemu kapaciteta koji je instalirao KEDS za napajanje.	(isključujući prvu godinu rada).		
		f. Temperaturni raspon ne sme biti niži od -30 °C do + 50 °C g. Okvir fotonaponskih (PV) modula mora biti izrađen od materijala otpornih na koroziju h. Dozvoljeno opterećenje snegom/vetrom: ne manje od 5300 Pa / 2300 Pa i. Opremljen CE oznakom usaglašenosti Projektovanje konstrukcije za montažu fotonaponskih (PV) modula a. Montažna konstrukcija mora biti projektovana na način da izdrži brzinu vetra u područjima gde se predlaže postavljanje fotonaponskih (PV) sistema. Projekt		

		konstrukcije za montažu fotonaponskih modula na krov mora biti prikladan sa sigurnosnim faktorom ne manjim od 1,5. Inverter a. Opremljen CE oznakom usaglašenosti b. Inverter/i moraju biti kvalifikovani u skladu s važećim (Međunarodnim električnim kodeksom -IEC) ili drugim međunarodnim certifikatima koji važe za tržište Evropske unije. c. Inverter mora imati garanciju od ≥ 5 godina. d. Maksimalna efikasnost invertera ne sme biti manja od 97% e. Temperaturni raspon ne sme biti niži od $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $+50\text{ }^{\circ}\text{C}$ f. Opseg promene frekvencije unutar: 45-55 Hz g. Faktor snage pri nominalnoj snazi mora biti veći ili jednak		
--	--	--	--	--

		0,99 h. Stepen zaštite (prema IEC 60529): IP 65 i. Inverter mora imati interni (ugrađeni) sistem zaštite: (i) AC i DC zaštita od prekomerne struje (ii) AC zaštita od prenapona/podnapona (iii) Zaštita od previsoke/podfrekventne naizmenične struje (iv) Zaštita od obrnutog polariteta priključka na DC strani (v) Borba protiv ostrva (anti-islanding) j. Inverter mora biti opremljen displejom za praćenje dolje prikazanih podataka: (i) Ulaz DC napajanje (ii) Ulazni DC napon (iii) DC struja (iv) Izlazna snaga naizmenične struje (v) Izlazni AC napon (vi) AC izlazna struja		
--	--	---	--	--

		Kabl a. Kablovi moraju biti kvalifikovani prema važećim IEC ili drugim međunarodnim certifikatima važećim za tržište Evropske unije b. Kablovi moraju biti kompatibilni sa fotonaponskim (PV) sistemima koji mogu izdržati teške uslove okoline, uključujući visoke temperature, UV zračenje, kišu, vlažnost, prljavštinu, izloženost mikrobima i napone prema najnovijim IEC standardima c. Opremljen CE oznakom usaglašenosti Kutije za distribuciju a. Sve kutije moraju biti opremljene odgovarajućim zaštitnim elementima, ispravnom funkcionalnošću i sigurnošću (uključujući osigurače, uzemljenje itd.).		
--	--	--	--	--

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije - Ministry of Economy

Funded by
the European Union

		b. Kućišta moraju biti vodootporna, otporna na štetočine, prašinu i proizvedena od termoplastičnih/metalnih materijala u skladu sa IEC 62208, UV (ultraljubičasto) i otporna na vatru, i moraju imati minimalnu zaštitu od IP 65 (spoljno okruženje) i IP 20 (unutrašnje okruženje) . c. Opremljen CE oznakom usaglašenosti		
--	--	---	--	--

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije - Ministry of Economy

Funded by
the European Union

3 KAKO SE PRIJAVITI ZA SUBVENCIJU

Zahtev za subvenciju je podeljen u dve (2) faze i u obe (2) faze aplikacija se vrši onlajn preko platforme e-Kosova.

Koraci za aplikaciju

Faza I

1. Proverite da li ispunjavate kriterijume za prijavu u pogledu potrošnje električne energije na navedenu vezu: <https://ekosova.rks-gov.net/485>
2. Preuzmite obrazac "Dodatak 1" sa platforme e-Kosova na linku iznad i uz pomoć kompanije za instalaciju popunite i otpremite obrazac;
3. Otpremite dokaz o dobijanju saglasnosti za priključenje na mrežu od KEDS-a (od datuma stupanja na snagu pravila za samopotrošače od strane RUE);
4. Otpremite fotografije površine na kojoj će biti instalirani solarni fotonaponski paneli;

Nakon provere od strane komisije da je tražena dokumentacija u skladu sa kriterijumima, bićete obavešteni da ste se kvalifikovali za ovu fazu i da možete pristupiti montaži fotonaponskog (PV) sistema za proizvodnju električne energije prema tehničkim kriterijumima navedenim u pozivu. Bićete obavešteni o rezultatima prijave u fazi I prema zvaničnim rokovima, u roku od deset (10) radnih dana.

Veza (link) za prijavu za drugu fazu ćete dobiti na e-mail adresu sa kojom ste otvorili svoj e-Kosova nalog.

Faza II

Nakon instalacije fotonaponskog (PV) sistema za proizvodnju električne energije za vlastitu potrošnju, prema kriterijumima navedenim u pozivu, morate se prijaviti za fazu II preko platforme e-Kosova da biste mogli da iskoristite ovu subvenciju, tako što ćete učitati sledeća dokumenta:

1. Fiskalni kupon ili redovna faktura sa dokazom o uplati bankovnim transferom kupovine sistema (***datum kupovine mora biti od dana objavljivanja poziva 06.02.2024.***);
2. Fotografije fotonaponskog (PV) sistema za proizvodnju električne energije za sopstvenu potrošnju instaliranog prema kriterijumima koji su navedeni u pozivu;
3. Brošura proizvođača (tehnički list) sa tehničkim specifikacijama fotonaponskih modula koji dokazuje ispunjenost kriterijuma za preliminarnu verifikaciju (Tačka V Dodatka 1);
4. Brošura proizvođača (tehnički list) sa tehničkim specifikacijama pretvarača koji dokazuje ispunjenost kriterijuma za preliminarnu verifikaciju (tačka V Priloga 1);
5. Dokaz o ovlašćenju RUE (od dana stupanja na snagu pravila za samopotrošače od strane RUE);
6. Izveštaj o tehničkom prijemu kapaciteta koji je instalirao KEDS za napajanje, u skladu sa zakonima na snazi;
7. Vaš ugovor o subvenciji će biti automatski generisan na platformi e-Kosova. Ovaj ugovor se mora preuzeti, potpisati i učitati zajedno sa gore navedenim dokumentima.

U ovoj fazi od vas se traži da unesete broj vašeg bankarskog računa koji mora biti na ime podnosioca zahteva i iz bilo koje od licenciranih banaka u Republici Kosovo.

Nakon učitavanja gore navedenih dokumenata na onlajn platformu e-Kosova, dobićete jedno (1) automatsko obaveštenje sa sadržajem: „Vaša prijava je uspešno završena. Vaša prijava će biti ocenjena od strane relevantne komisije Ministarstva ekonomije (ME), koja će ispitati da li su dokazi postavljeni na platformu e-Kosova u skladu sa kriterijumima ovog poziva. O rezultatima prijave bićete obavešteni u skladu sa službenim rokovima”.

Ako vaša prijava bude pozitivno ocenjena od strane relevantne komisije Ministarstva ekonomije (ME), bićete obavešteni preko platforme e-Kosova i dobićete sredstva od subvencijena vaš tekući račun.

Fotonaponski (PV) sistem za proizvodnju električne energije mora biti instaliran i spreman za inspekciju do trenutka kada se prijavite za drugu fazu.

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije - Ministry of Economy

Funded by
the European Union

Rok za prijavu

Rok za prijavu za prvu fazu je do **30. septembra 2024. godine**, odnosno do utroška budžeta predviđenog za ovaj poziv. Prijave pristigle u prvoj fazi će biti pregledane na osnovu principa "**KO SE PRVI PRIJAVI, PRVI ĆE BITI USLUŽEN**", tako da vas ohrabrujemo da se prijavite što je pre moguće.

Sa druge strane, rok za drugu fazu je do **30. decembar 2024. godine**.

Pravo na žalbu

Podnosioci prijava koji smatraju da njihova prijava nije pravilno ocenjena od strane nadležne Komisije Ministarstva Ekonomije (ME), mogu ostvariti svoje pravo na žalbu u roku od trideset(30) dana od dana prijema obaveštenja, u skladu sa Zakonom o opštem upravnom postupku (ZOUP). Žalba se upućuje Ministarstvu Ekonomije (ME) kao organu koji je objavio poziv na mejl adresu: ✉ komisoni.ankesa@rks-gov.net

Dodatna pojašnjenja

Za više informacija i dodatna pojašnjenja u vezi sa fazama prijave, možete pisati na e-mail adresu: ✉ info.subventionet@rks-gov.net ili kontaktirajte na brojeve telefona ispod:

☎ 038 200 215 89

☎ 038 200 215 55

Od ponedjeljka do petka, sa početkom od: 08:30-12:00 i od 13:00-16:00.

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije - Ministry of Economy

Funded by
the European Union

Dodatak 1: Prijavni formular (popuniti uz pomoć kompanije za instalaciju)

I. Podaci o podnosiocu zahteva		
Ime		
Prezime		
Lični br.		
Kućna adresa		
Telefona		
E-mail		
Sledeće podatke mora popuniti kompanija za instalaciju		
II. Elektroenergetski podaci		
Broj korisnika (KESCO ID):	_____	☐ Predloženi PV projekat ima saglasnost KEDS-a
Nivo napona priključka:	☐ 0,4 kV	
Tarifna grupa:	☐ 4/01 Domaćinstvo ☐ 4/02 Domaćinstvo	
Minimalna godišnja potrošnja u prošloj godini:	☐ > 4.000 kWh	
III. Podaci o fotonaponskom (PV) sistemu		
Kapacitet fotonaponskog sistema:	_____ kWp	
Godišnja proizvodnja fotonaponskog sistema:	_____ kWh	
Godišnja potrošnja objekta:	_____ kWh	
Ukupni troškovi fotonaponskog sistema:	_____ Euro	
Specifični trošak fotonaponskog sistema:	_____ Euro/kWp	
Prostor pokriven fotonaponskim modulima:	_____ m ²	
☐ Objekat ima dovoljno prostora na krovu za fotonaponski sistem		

IV. Realizator i izjava o tehničkim standardima	
Naziv firme za instalaciju	
Poslovni broj instalatera (NUI)	
E-mail adresa	
Telefonski broj	
V. Tehnički kriterijumi koji su odabrani za verifikaciju:	
Podaci o opremi:	Potreban kriterijum za verifikaciju (<i>označite sa X ako je kriterijum ispunjen</i>)
<u>Fotonaponski (PV) moduli</u>	☐ Efikasnost fotonaponskih modula u standardnim uslovima ispitivanja (STC) ne bi trebala biti manja od 20% ☐ Opremljen CE oznakom usaglašenosti
<u>Inverter</u>	☐ Maksimalna efikasnost invertera ne sme biti manja od 97% ☐ Opremljen CE oznakom usaglašenosti
VI. Minimalni potrebni tehnički kriterijumi: (<i>označite sa X ako je kriterijum ispunjen</i>)	
Fotonaponski (PV) moduli ☐ Fotonaponski (PV) moduli moraju biti kvalifikovani u skladu sa važećim IEC (Međunarodna elektrotehnička komisija) ili drugim međunarodnim sertifikatima koji važe za tržište Evropske unije kao što su: • ISO – Međunarodna organizacija za standardizaciju • EN - Evropski standardi • IEEE Institut inženjera elektrotehnike i elektronike ☐ Nominalna snaga fotonaponskih modula je > 250 Wp ☐ Fotonaponski moduli moraju imati garanciju najmanje deset (10) godina od defekta zbog kvarova i kvaliteta materijala.	Inverter ☐ Inverter/i moraju biti kvalifikovani u skladu s važećim (Međunarodnim električnim kodeksom - IEC) ili drugim međunarodnim sertifikatima koji važe za tržište Evropske unije. ☐ Inverter mora imati garanciju od ≥ 5 godina. ☐ Temperaturni raspon ne sme biti niži od -20 °C do + 50 °C ☐ Opseg promene frekvencije unutar: 45-55 Hz ☐ Faktor snage pri nominalnoj snazi mora biti veći ili jednak 0,99 ☐ Step en zaštite (prema IEC 60529): IP 65 ☐ Inverter mora imati interni (ugrađeni) sistem zaštite: (i) AC i DC zaštita od prekomerne struje (ii) AC zaštita od prenapona/podnapona

☐ Fotonaponski (PV) moduli moraju imati linearnu degradaciju snage ne više od 0,8% godišnje do dvadeset pete (25) godine rada (isključujući prvu godinu rada).

☐ Temperaturni raspon ne sme biti niži od - 30 °C do + 50 °C

☐ Okvir fotonaponskih (PV) modula mora biti izrađen od materijala otpornih na koroziju

☐ Dozvoljeno opterećenje snegom/vetrom: ne manje od 5300 Pa / 2300 Pa

Projektovanje konstrukcije za montažu fotonaponskih (PV) modula

☐ Montažna konstrukcija mora biti projektovana na način da izdrži brzinu vetra u područjima gde se predlaže postavljanje fotonaponskih (PV) sistema. Projekt konstrukcije za montažu fotonaponskih modula na krov mora biti prikladan sa sigurnosnim faktorom ne manjim od 1,5.

Kabl

☐ Kablovi moraju biti kvalifikovani prema važećim IEC ili drugim međunarodnim certifikatima važećim za tržište Evropske unije

☐ Kablovi moraju biti kompatibilni sa fotonaponskim (PV) sistemima koji mogu izdržati teške uslove okoline, uključujući visoke temperature, UV zračenje, kišu, vlažnost, prljavštinu, izloženost mikrobima i napone prema najnovijim IEC standardima

☐ Opremljeni CE oznakom usaglašenosti

(iii) Zaštita od previsoke/podfrekventne naizmjenične struje

(iv) Zaštita od obrnutog polariteta priključka na DC strani

(v) Borba protiv ostrva (anti-islanding)

☐ Inverter mora biti opremljen displejom za praćenje dole prikazanih podataka:

(i) Ulaz DC napajanje

(ii) Ulazni DC napon

(iii) DC struja

(iv) Izlazna snaga naizmjenične struje

(v) Izlazni AC napon

(vi) AC izlazna struja

Kutije za distribuciju

☐ Sva kućišta moraju biti opremljena odgovarajućim zaštitnim elementima, ispravnom funkcionalnošću i sigurnošću (uključujući osigurače, uzemljenje itd.).

☐ Kućišta moraju biti vodootporna, otporna na štetočine, prašinu i proizvedena od termoplastičnih/metalnih materijala u skladu sa IEC 62208, UV (ultraljubičasto) i otporna na vatru, i imati minimalnu zaštitu od IP 65 (spoljno okruženje) i IP 20 (unutrašnje okruženje) .

☐ Opremljena CE oznakom usaglašenosti

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije - Ministry of Economy

Funded by
the European Union

Izjavljujem da je projekat: **Instalacija fotonaponskog sistema (PV) za proizvodnju električne energije** u skladu sa zahtevima Uredbe RUE za sopstvene potrošače sa obnovljivim resursima i da fotonaponski sistem ispunjava sve tehničke standarde prema pozivu br. 02/2024 od 06.02.2024.

Ime i prezime, Potpis odgovorne osobe ovlašćene od strane instalatera i pečat

Popunjavanje ovog obrasca znači ovlastiti instituciju da koristi podatke sadržane u njemu za potrebe ovog projekta!

Napomena: Na osnovu Krivičnog zakonika Republike Kosovo, član 299 – Obmana kupaca „1. Ko u nameri da obmane kupce stavi u opticaj proizvode sa oznakom u koju su uneti podaci koji ne odgovaraju sadržini, vrsti, poreklu ili kvalitetu proizvoda, stavi u opticaj proizvode čija težina ili kvalitet ne odgovaraju onima koji se uobičajeno očekuju od takvih proizvoda, ili pusti u promet proizvode bez oznake u koju su uneti sadržina, vrsta, poreklo ili kvalitet proizvoda kad je takav znak propisan zakonom, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora u trajanjudo tri (3) godine“.

Ime i prezime podnosioca prijave: _____

Potpis: _____

Datum: _____

Mesto: _____